



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

AUTOHTONA - HRVATSKA SELJAČKA STRANKA

Bjelovar, studeni 2016.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2015.	8
	Ciljevi i područja revizije	8
	Metode i postupci revizije	8
	Nalaz za 2015.	9
III.	MIŠLJENJE	17



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/16-03/27
URBROJ: 613-09-16-7

Bjelovar, 2. studenoga 2016.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
AUTOHTONE - HRVATSKE SELJAČKE STRANKE ZA 2015.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11) te odredbe članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst i 2/14), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Autohtone - Hrvatske seljačke stranke (dalje u tekstu: Stranka) za 2015.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 11. srpnja do 2. studenoga 2016.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u ožujku 2007. upisom u Registar političkih stranaka. Prema Registru političkih stranaka iz veljače 2015., sjedište Stranke je Maksimirska 51 A, Zagreb, Rješenjem Ministarstva uprave iz srpnja 2016. odobren je upis promjena naziva i adrese sjedišta Stanke. Novi naziv je Hrvatska seljačka stranka Braće Radić i sjedište je u Rakovčeva 10, Zagreb. Djelokrug rada Stranke određen je Statutom i Programom Stranke.

Programom Stranke utvrđena su područja djelovanja, i to: obitelj (natalitetna politika), gospodarstvo (proizvodnja kvalitetne zdrave hrane, obiteljsko gospodarstvo), poljoprivreda (privatizacija državnog poljoprivrednog zemljišta, kontrola uvoza i provoza poljoprivredno-prehrambenih roba, definiranje politike zaštitnih cijena, organiziranje veletržnica, tržnica i aukcijskih mjesta isključivo za poljoprivredne proizvode, osnivanje Hrvatske Agro banke, edukacija poljoprivrednih proizvođača o izvorima poticaja i financiranja), turizam (razvoj seoskog turizma, bolja iskoristivost toplica), obrtništvo (model malog obiteljskog gospodarstva, model zadrugarstva), socijalna politika (za mladež osigurati dostatan broj radnih mjesta uz dostatne plaće, povećati zapošljavanje stimulirajući domaću proizvodnju i izvoz), zdravstvo (minimum zdravstvene zaštite za sve i svakoga što znači da cijepljenje i liječenje od zaraznih i zloćudnih bolesti mora biti besplatno za sve, potpuna zdravstvena zaštita trudnica i materinstva, nemoćnih i invalidnih osoba, djece i maloljetnih osoba i osoba starijih od 65 godina), kultura i prosvjeta (razvijati tjelesni odgoj u školama i sportske aktivnosti kod djece i mladih), međunarodna politika, čovjekov okoliš (zabrana uvoza otpada u Hrvatsku).

Statutom iz ožujka 2007. te izmjenama Statuta iz ožujka 2013. i listopada 2014., uređeni su naziv i sjedište Stranke, znak, zastava i pečat, predstavljanje i zastupanje, ciljevi i način djelovanja, trajanje mandata i opoziv, članstvo, tijela Stranke, ustrojstveni oblici te drugi uvjeti potrebni za rad Stranke. Članom Stranke može postati svaki punoljetni, poslovno sposoban državljanin Republike Hrvatske koji prihvati Statut i Program Stranke. Stranka je ustrojena na područnom načelu. Koncem 2015. bilo je osam županijskih organizacija i 90 gradskih i općinskih podružnica. Stranka je u lipnju 2016. donijela novi Statut.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća tijela: Glavna skupština, Glavni odbor, Predsjednik, Predsjedništvo, Nadzorni odbor te Sud časti. Mandat članova tijela je četiri godine.

Glavna skupština je najviše tijelo Stranke, a čine je svi redovni članovi Stranke, kada Stranka ima do 500 članova. Nakon što je ukupni broj članova Stranke veći od 500, Glavnu skupštinu Stranke čine članovi Predsjedništva, Glavnog Odbora, Nadzornog odbora i Suda časti te predsjednici općinskih i gradskih podružnica, predsjednici županijskih organizacija i Grada Zagreba, zastupnici u Saboru i predstavnici županijskih organizacija. Redovna Glavna skupština se održava u pravilu jednom u četiri godine. Glavna skupština donosi Statut i programsku deklaraciju, izabire članove Glavnog odbora, Nadzornog odbora, Suda časti, Predsjednika, do tri Zamjenika predsjednika, do deset Potpredsjednika i Glavnog tajnika te donosi odluku o zastupanju Stranke i druge važne odluke u vezi s radom Stranke.

Glavni odbor čine predsjednici županijskih organizacija i organizacije Grada Zagreba, članovi Predsjedništva, zastupnici u Saboru, članovi Vlade iz redova Stranke i do deset članova Stranke biranih na Glavnoj skupštini. Predsjednik Stranke je po položaju i predsjednik Glavnog odbora. Glavni odbor provodi odluke Glavne skupštine, donosi prijedloge dokumenata za Glavnu skupštinu, utvrđuje prijedlog za izmjenu Programa i Statuta, na prijedlog Predsjedništva, donosi izborni program, na prijedlog Predsjedništva utvrđuje kriterije za izbor kandidata za sva tijela te prihvaća izvješće o radu.

Predsjednik zastupa i predstavlja Stranku, upravlja i odlučuje o poslovima Stranke, potpisuje dokumente, međustranačke sporazume, ugovore i druge akte, provodi politiku Stranke, brine o izvršavanju odluka Glavne skupštine te rukovodi Predsjedništvom i Glavnim odborom i osigurava suradnju svih tijela Stranke. Predsjednik Stranke od 29. travnja 2013. do 12. veljače 2015. bio je Branko Borković, a nadalje Stanko Grčić.

Predsjedništvo je upravno-izvršno-političko tijelo Stranke i daje tumačenja Statuta. Čine ga Predsjednik, Zamjenici predsjednika, do deset Potpredsjednika i Glavni tajnik Stranke. Predsjedništvo upravlja Strankom između dvije sjednice Glavnog odbora, donosi strategiju političkog djelovanja, nadzire imovinu i materijalna sredstva, donosi poslovnik o radu te odlučuje o promjeni adrese sjedišta Stranke. Sjednice Predsjedništva se održavaju najmanje jednom tromjesečno. Prema Izmjenama Statuta iz listopada 2014., Predsjedništvo na prijedlog Predsjednika može raspustiti ustrojstveni oblik, te pokrenuti postupak pred Časnim sudom protiv člana stranke ili ga suspendirati. Predsjedništvo može donositi odluke iz nadležnosti Glavnog odbora, kao i Statutarne odluke u hitnim situacijama, može kooptirati i imenovati članove tijela Stranke, kao i Povjerenike.

Glavni tajnik Stranke je odgovoran za administrativno-financijske poslove Stranke uključujući i vođenje registra članova Stranke. Glavni tajnik Stranke prisustvuje sjednicama svih tijela Stranke, ali nema pravo glasa, ukoliko nije član tijela Stranke na kojem prisustvuje.

Nadzorni odbor nadzire poslovanje svih tijela Stranke, ocjenjuje primjenjivost Statuta, akata i odluka, zakonitost djelovanja, financijsko i materijalno poslovanje te podnosi Glavnoj skupštini izvješće o svom radu. Ima predsjednika i dva člana te tri zamjenika koje bira Glavna skupština.

Sud časti ima predsjednika i dva člana te tri zamjenika koje bira Glavna skupština. Sud časti može izreći stegovne mjere opomene, oduzimanja dužnosti i isključenja iz Stranke. Predsjedništvo Stranke donosi konačnu odluku u slučaju prigovora na odluku Suda časti, a Glavna skupština konačnu odluku kada se vodi stegovni postupak protiv člana ili članova Predsjedništva Stranke.

Prema Statutu iz ožujka 2013. i Rješenju Ministarstva uprave iz travnja 2013., osobe ovlaštene za zastupanje i predstavljanje su Branko Borković, Predsjednik, Jasenko Stipac i Marijan Marinko Filipović, Zamjenici predsjednika i Alojz Horvat, Glavni tajnik. Prema Rješenju Ministarstva uprave od 12. veljače 2015., osobe ovlaštene za zastupanje i predstavljanje su Stanko Grčić, Predsjednik, Jasenko Stipac, Marijan Marinko Filipović i Jurica Šoić, Zamjenici predsjednika i Alojz Horvat, Glavni tajnik. Prema rješenju Ministarstva uprave od 28. srpnja 2016., osoba ovlaštena za predstavljanje i zastupanje je Stanko Grčić, Predsjednik Stranke.

Osim Statuta i Programa Stranke, doneseni su Pravilnik koji uređuje sastav, odnose i djelokrug rada podružnica Stranke, Pravilnik o asocijacijama Stranke, Pravilnik o evidenciji članstva Stranke, Pravilnik o ustroju i radu tajništva Stranke, Pravilnik o financijskom poslovanju Stranke, Etički kodeks te Poslovnici o radu izborne Skupštine, Glavnog odbora, Predsjedništva, Suda časti i Nadzornog odbora Stranke.

U 2015. Stranka nije imala zaposlenika. Stranka koncem 2015. ima 16 vijećnika u predstavničkim tijelima 12 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od kojih tri vijećnika u županijskim skupštinama te 13 u gradskim ili općinskim vijećima.

Planiranje

Stranka je financijski plan i godišnji program za 2015. donijela u veljači 2015., umjesto prije početka godine na koju se odnose, a u travnju i prosincu 2015. njihove izmjene. Financijskim planom su prihodi, odnosno rashodi planirani u iznosu 280.000,00 kn. Izmjenama financijskog plana iz prosinca 2015. planirani su prihodi u iznosu 199.564,00 kn, rashodi u iznosu 199.368,00 kn te višak prihoda u iznosu 196,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 194.750,00 kn, dobrovoljne priloge (donacije) u iznosu 4.332,00 kn, ostale prihode u iznosu 449,00 kn te kamate u iznosu 33,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu 192.816,00 kn (naknade prema odluci predsjedništva u iznosu 60.300,00 kn, troškovi službenih putovanja u iznosu 57.230,00 kn, troškovi ureda tajništva u iznosu 26.816,00 kn, usluge telefona i pošte u iznosu 11.567,00 kn, usluge promidžbe i informiranje u iznosu 11.111,00 kn, troškovi administrativne tajnice u iznosu 8.700,00 kn, reprezentacija u iznosu 5.189,00 kn, troškovi energije u iznosu 3.603,00 kn, računalne usluge u iznosu 812,00 kn, ostali rashodi u iznosu 7.488,00 kn), tekuće donacije u iznosu 4.000,00 kn te financijske rashode u iznosu 2.552,00 kn.

Programom rada za 2015. su utvrđene aktivnosti koje se odnose na obilježavanje godišnjica rođenja ili smrti stranačkih velikana, održanje tribina, prisustvovanje aktivnostima uzgajivača konja (godišnja skupština i vozačašće u Mariji Bistrici), osnivanje ogranaka u Sesvetama, posjeta podružnicama tijekom cijele godine i organiziranje njihova rada, redovno održavanje sjednica Predsjedništva i Glavnog odbora, stalne aktivnosti na pripremama za parlamentarne izbore te održanje svečane sjednice povodom godišnjice Stranke.

Financijski izvještaji

Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), te Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15). Godišnji financijski izvještaji za 2015., koje čine Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz financijske izvještaje dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u zakonskom roku. Uz godišnje financijske izvještaje Stranka je priložila financijski plan i program rada za 2015. te Izvješće o primljenima donacijama za potporu političkog djelovanja od 1. siječnja do 31. prosinca 2015. Financijski izvještaji za 2015. sa sastavnim dijelovima objavljeni su na mrežnoj stranici Stranke u propisanom roku.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 199.564,00 kn, što je za 161.152,00 kn ili 44,7 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni prihodi su istovjetni prihodima planiranim financijskim planom za 2015.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	359.859,00	194.750,00	54,1
2.	Prihodi od članarina	510,00	0,00	-
3.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	200,00	4.332,00	-
4.	Drugi prihodi	147,00	482,00	327,9
	Ukupno	360.716,00	199.564,00	55,3

Vrijednosno značajniji prihodi odnose se na prihode iz proračuna jedinca lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 194.750,00 kn ili 97,6 % ukupnih prihoda.

Prihodi iz proračuna jedinca lokalne i područne (regionalne) samouprave najvećim se dijelom odnose na sredstva primljena za redovno financiranje rada Stranke u iznosu 192.650,00 kn na temelju odluka lokalnih jedinica. Vrijednosno značajnija sredstva za redovno financiranje Stranke primljena su od šest jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, tromjesečno u jednakim iznosima, u skladu s odredbom članka 7. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i tri lokalne jedinice jednokratno ili u različitim vremenskim razmacima, tijekom godine.

Od preostale tri jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, dvije nisu Stranci doznačile sredstva utvrđena odlukom, a jedna lokalna jedinica nije doznačila sredstva ni donijela odluku o rasporedu sredstava za redovno financiranje rada političkih stranaka. Preostali prihodi iz proračuna jedinca lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 2.100,00 kn se odnose na sredstva u iznosu 1.200,00 kn koja je jedna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave pogrešno doznačila na račun Stranke (Stranka nema članove u predstavničkim tijelima navedene lokalne jedinice) umjesto na račun druge stranke sličnog naziva, te na sredstva u iznosu 900,00 kn koja je druga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave pogrešno doznačila Stranci kao naknadu biračkim odborima.

Prihodi od dobrovoljnih prihoda (donacija) u iznosu 4.332,00 kn odnose se na sredstva prenesena na redovan račun Stranke nakon zatvaranja posebnih računa za financiranje izborne promidžbe za članove predstavničkih tijela (prijevremeni izbori za Grad Zlatar i Općinu Rugvica).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 199.368,00 kn, što je za 90.374,00 kn ili 31,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su istovjetni planiranim rashodima.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Materijalni rashodi	184.993,00	189.877,00	102,6
1.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	23.000,00	8.172,00	35,5
1.2.	Drugi materijalni rashodi	161.993,00	181.705,00	112,2
2.	Financijski rashodi	10.679,00	2.552,00	23,9
3.	Rashodi za donacije (pomoći)	94.070,00	4.000,00	4,3
4.	Ostali rashodi	0,00	2.939,00	-
	Ukupno	289.742,00	199.368,00	68,8
	Višak prihoda	70.974,00	196,00	0,3

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu 189.877,00 kn ili 95,2 % ukupnih rashoda. Preostali rashodi ostvareni su u iznosu 9.491,00 kn ili 4,8 %.

Rashodi za promidžbu i informiranje odnose se na usluge oglašavanja u iznosu 4.587,00 kn (tisak 4.087,00 kn, radio 500,00 kn), održavanja Internet portala i web domene u iznosu 3.210,00 kn i druge usluge u iznosu 375,00 kn.

Drugi materijalni rashodi u iznosu 181.705,00 kn odnose se na rashode za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa u iznosu 126.230,00 kn (od čega se na naknade troškova službenih putovanja odnosi 44.820,00 kn, naknade za obavljanje aktivnosti 12.410,00 kn, naknade ostalih troškova 8.700,00 kn i ostale naknade 60.300,00 kn), rashode za materijal i energiju u iznosu 30.419,00 kn, rashode za usluge u iznosu 12.379,00 kn (od čega se na usluge telefona i pošte odnosi 11.567,00 kn i računalne usluge 812,00 kn) i druge materijalne rashode u iznosu 12.677,00 kn (od čega se na reprezentaciju odnosi 5.189,00 kn, rashode za održavanje skupštine i predsjedništva 5.500,00 kn i druge rashode 1.988,00 kn). U okviru rashoda za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa, pogrešno su iskazani rashodi za donacije (pomoći) udruzi koju je osnovala Stranka u iznosu 60.300,00 kn i naknade troškova službenih putovanja članova u predstavničkim i izvršnim tijelima Stranke u iznosu 57.230,00 kn (od čega se na naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe odnosi 44.820,00 kn i dnevnice 12.410,00 kn).

Financijski rashodi u iznosu 2.552,00 kn odnose se na troškove bankarskih usluga i platnog prometa.

Rashodi za donacije (pomoći) u iznosu 4.000,00 kn odnose se na prijenose sredstava na dva posebna računa Stranke za financiranje izborne promidžbe za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na prijevremenim izborima.

Višak prihoda tekuće godine iskazan je u iznosu 196,00 kn. Višak prihoda prethodne godine iskazan je u iznosu 70.974,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 71.170,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2015., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 71.170,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2015.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2015.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Financijska imovina	70.974,00	71.170,00	100,3
1.1.	Novac u banci i blagajni	68.484,00	47.631,00	69,6
1.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo	2.490,00	23.539,00	945,3
	Ukupno imovina	70.974,00	71.170,00	100,3
2.	Vlastiti izvori	70.974,00	71.170,00	100,3
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	70.974,00	71.170,00	100,3

Novac u banci i blagajni se odnosi na sredstva na dva računa za redovno poslovanje u iznosu 38.157,00 kn te u blagajni u iznosu 9.474,00 kn.

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo se najvećim dijelom odnose na potraživanja od bivšeg člana Stranke u iznosu 13.000,00 kn za novčana sredstva podignuta sa žiro računa tijekom siječnja i veljače 2015. i na potraživanja u iznosu 5.939,00 kn za koja Stranka nema dokumentaciju te nije vidljivo na što se odnose. Do obavljanja revizije potraživanja nisu naplaćena, a u vezi s povratom novčanih sredstava od bivšeg člana Stranka poduzete su odgovarajuće mjere naplate.

Vlastiti izvori se odnose na višak prihoda u iznosu 71.170,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2015.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom Stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz prethodnog razdoblja i podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je dokumentacija u vezi članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). Također je obavljena provjera ulaznih računa te računska točnost dokumentacije u vezi rashoda za promidžbu, naknade troškova službenih putovanja te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori sa zakonskim predstavnikom (predsjednikom Stranke), tajnikom Stranke i osobom zaduženom za vođenje poslovnih knjiga Stranke. Provjereno je jesu li podaci objavljeni na mrežnoj stranici Stranke.

Nalaz za 2015.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014., djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina i obveze.

Obavljenom revizijom za 2015. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014., godišnji program rada, računovodstveno poslovanje u dijelu koji se odnosi na evidentiranje rashoda, potraživanja i popis imovine i obveza, financijske izvještaje te dobrovoljne priloge (donacije).

1. Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014.

1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Stranke za 2014., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo nepovoljno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Stranci je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Nepravilnosti i propusti su se odnosile na sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje te financijske izvještaje.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Stranka je dostavila očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2015. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno, koji nalog i preporuka su u postupku izvršenja, a prema kojim nalogima i preporukama nije postupljeno.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- godišnji program rada i financijski plan za 2016. doneseni su do konca 2015.; financijskim planom za 2015., rashodi su planirani prema vrsti rashoda
- uz knjigu blagajne, od pomoćnih poslovnih knjiga Stranka je ustrojila knjigu ulaznih računa, evidenciju putnih naloga te analitičku evidenciju potraživanja od člana Stranke za naknadu štete
- Stranka je za 2015. priznavala prihode uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja
- blagajničko poslovanje, odnosno blagajnički izvještaj, uplatnice i isplatnice vođeno je na temelju uredne dokumentacije
- putni nalozi su označeni brojevima kronološkim redom; navedena je zadaća službenog putovanja, podaci o početnom i završnom stanju brojila osobnog automobila koji se koristio u službene svrhe te izvješće o obavljenim poslovima

- sastavljene su bilješke uz financijske izvještaje.

Nalog i preporuka u postupku izvršenja:

- Stranka provodi aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola. Odlukom Predsjedništva iz prosinca 2015. ustrojeno je Povjerenstvo za unutarnji nadzor, koje je u 2016. obavilo nadzor financijskog poslovanja Stranke za 2015.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- u godišnjem programu rada nisu iskazani izvori financiranja i financijska sredstva potrebna za ostvarenje planiranih aktivnosti; Stranka ne prati ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada
- pojedini rashodi nisu evidentirani prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije; pojedini rashodi nisu evidentirani na temelju uredne dokumentacije ili nisu priznavani uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja
- knjigovodstvene isprave nisu kontrolirane, osim putnih naloga i blagajničke dokumentacije koje je kontrolirao Glavni tajnik
- u pojedinim slučajevima nije vidljivo jesu li financijska sredstva korištena za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada, odnosno u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe
- potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu utvrđena ni evidentirana u poslovnim knjigama te nije vidljivo ima li Stranka koncem godine potraživanja od navedenih lokalnih jedinica u pogledu financiranja redovitog poslovanja Stranke
- Stranka nije obavila popis cjelokupne imovine i obveza
- financijski izvještaji ne pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke, jer u financijskim izvještajima i poslovnim knjigama pojedini rashodi nisu iskazani ili su više iskazani, a pojedini rashodi nisu iskazani prema rasporedu računa za neprofitne organizacije.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

- 1.2. *Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju te u očitovanju navodi da nakon obavljenih promjena unutar Stranke, postupa po nalogima i preporukama iz prethodnih godina, da je dio utvrđenih nepravilnosti otklonila, a preostali dio će otkloniti u 2016.*

2. Godišnji program rada

- 2.1. Programom rada za 2015. planirane su aktivnosti Stranke. Uz navedene aktivnosti nisu navedeni izvori financiranja i potrebna financijska sredstva za njihovo ostvarenje. Stranka ne prati ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada. Zbog navedenog je otežano praćenje planiranih i ostvarenih aktivnosti tijekom godine. Godišnji program rada treba sadržavati opis glavnih aktivnosti, iznose potrebnih sredstava, te izvore financiranja za tekuću godinu, kako bi se olakšalo praćenje planiranih i ostvarenih aktivnosti tijekom godine. Prema odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke mogu financijska sredstva koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju i nadalje predlaže u godišnjem programu rada uz planirane aktivnosti utvrditi iznos sredstava za njihovo financiranje te pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima predviđenim godišnjim programom rada.

- 2.2. *Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju u vezi s planiranjem potrebnih sredstava za aktivnosti u godišnjem programu rada i navodi da će postupiti prema preporuci.*

3. Računovodstveno poslovanje

- 3.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije.

U poslovnim knjigama (glavna knjiga), pojedini rashodi nisu evidentirani prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije. Revizijom je utvrđeno da su rashodi za naknade troškova službenih putovanja članova u predstavničkim i izvršnim tijelima Stranke u iznosu 57.230,00 kn evidentirani u skupini rashoda za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (od čega dnevnice u iznosu 12.410,00 kn u okviru rashoda za naknade za obavljanje aktivnosti, a naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe u iznosu 44.820,00 kn u okviru rashoda za naknade troškova službenih putovanja), umjesto u skupini rashoda za naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično. Rashodi za donacije (pomoći) udruzi koju je osnovala Stranka u iznosu 60.300,00 kn, evidentirani su u skupini rashoda za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa, umjesto u skupini rashoda za donacije (pomoći). Prema odredbama članka 9. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije.

Navedene donacije (pomoći) u iznosu 60.300,00 kn su tijekom 2015. davane u više navrata, a u poslovnim knjigama su evidentirane u jednom iznosu koncem 2015., umjesto pojedinačno. Nadalje, rashodi za donacije (pomoći) u iznosu 4.600,00 kn su u poslovnim knjigama evidentirani na računu potraživanja umjesto na računu rashoda za donacije (pomoći), te su zbog toga rashodi za 2015. manje iskazani.

Odredbama članka 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da je neprofitna organizacija obvezna u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a podaci se u poslovne knjige unose po nastanku poslovnog događaja, najkasnije u roku primjerenom za sastavljanje financijskih izvještaja. Također, odredbama članka 26. navedenog Zakona, propisano je da se prihodi i rashodi priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, što znači da se rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu utvrđena ni evidentirana u poslovnim knjigama te nije vidljivo ima li Stranka koncem godine potraživanja od navedenih lokalnih jedinica u pogledu financiranja redovitog poslovanja Stranke. Stranka koncem 2015. ima 16 vijećnika u predstavničkim tijelima 12 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prema odredbama članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U poslovnim knjigama za 2015. evidentirani su rashodi u iznosu 69.800,00 kn za koje Stranka nema knjigovodstvene isprave o nastalom poslovnom događaju, kao ni odluke nadležnih tijela iz kojih bi bilo vidljivo za koje namjene su sredstava utrošena, odnosno jesu li sredstva utrošena za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom i programom Stranke. Odnose se na rashode za donacije (pomoći) udruzi koju je osnovala Stranka u iznosu 60.300,00 kn, rashode za održavanje skupštine i predsjedništva u iznosu 5.500,00 kn te na prenesena sredstava na posebne račune Stranke za financiranje izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela na prijevremenim izborima u jednom gradu i jednoj općini u iznosu 4.000,00 kn, koji su u poslovnim knjigama evidentirani na računu rashoda za donacije (pomoći). Stranka nema dokumentaciju o poslovanju putem posebnog računa za financiranje izborne promidžbe (izvode, račune u vezi s izbornom promidžbom).

Nadalje, u okviru potraživanja u iznosu 23.539,00 kn evidentirana su potraživanja u iznosu 5.939,00 kn za koja Stranka nema dokumentaciju te nije vidljivo na što se odnose.

Prema odredbi članka 2. stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, financijska sredstva, politička stranka, odnosno nezavisni zastupnik, zastupnik nacionalnih manjina i nezavisni član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i godišnjim financijskim planom.

Pojedini rashodi nisu evidentirani na temelju uredne dokumentacije (naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, usluge telefona, reprezentacija, računalne usluge).

Rashodi za naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima Stranke ostvareni su u iznosu 44.820,00 kn (obračunane su u neoporezivom iznosu 2,00 kn po prijeđenom kilometru). U pojedinim slučajevima, naknade su obračunane na temelju putnog naloga i isplaćene u većem iznosu u odnosu na stvarne troškove, jer su podaci o dužini relacije (kilometraža) pogrešno više iskazani u odnosu na stvarnu dužinu relacije.

Rashodi za usluge telefona ostvareni su u iznosu 9.854,00 kn na temelju računa koje je isporučitelj (operator) ispostavio Stranci, od čega za mjesto troška u sjedištu Stranke u iznosu 4.229,00 kn te izvan sjedišta Stranke (privatna adresa Glavnog tajnika) u iznosu 5.625,00 kn. Prema Pravilniku o ustroju i radu tajništva Stranke iz travnja 2015., administrativno-tehnički poslovi za potrebe Stranke obavljaju se u sjedištu Stranke. Rashodi za reprezentaciju u iznosu 5.189,00 kn evidentirani su na temelju računa iz kojih je vidljiva vrsta, količina i jedinična cijena obavljenih usluga, a razlozi ugošćavanja kao ni korisnici usluga reprezentacije nisu navedeni. Prema odredbi članka 14. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 79/13, 160/13, 157/14 i 137/15), izdaci za službena putovanja (uključujući naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe), obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Odredbama članka 15. navedenog Pravilnika, propisano je da se primicima po osnovi nesamostalnog rada u naravi ne smatraju ugošćenja predstavnika poslovnih partnera ako se na dokumentaciji o tim izdacima navede naziv poduzetnika čiji su predstavnici ugošćeni.

Rashodi za računalne usluge u iznosu 812,00 kn evidentirani su na temelju računa kojima je priložena dostavnica, a nije vidljivo koje su usluge obavljene.

Kontrolu putnih naloga i blagajničke dokumentacije obavljao je Glavni tajnik, a druge knjigovodstvene isprave nisu kontrolirane.

Odredbama članka 15. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se poslovne knjige vode na način da osiguraju ispravnost i kontrolu unesenih podataka, čuvanje i mogućnost korištenja podataka, dobivanje uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja. Prema odredbama članka 17. navedenog Zakona, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava jest pisani dokument ili elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.

Državni ured za reviziju nalaže Stranci u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, voditi knjigovodstvo prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije, u poslovnim knjigama evidentirati rashode odmah po nastanku, a najkasnije u roku primjernom za sastavljanje financijskih izvještaja, uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja i na temelju urednih knjigovodstvenih isprava, pridržavati se opće prihvaćenih računovodstvenih načela točnosti, istinitosti i pouzdanosti u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o porezu na dohodak. Državni ured za reviziju nalaže koristiti financijska sredstva za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- Popis imovine i obveza

Stranka je imenovala povjerenstvo za popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2015. Prema sastavljenom izvještaju, popisom su obuhvaćena novčana sredstva na računu i u blagajni, potraživanja te obveze. Također je navedeno da Stranka ne posjeduje dugotrajnu imovinu i sitan inventar, a iz poslovnih knjiga i ulaznih računa je vidljivo da je u 2015. nabavljena informatička oprema (jedno računalo, dva pisača, monitor) u vrijednosti 4.277,00 kn koja nije popisana ni evidentirana u poslovnim knjigama na računu imovine. Prema odredbama članka 19. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija dužna je najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Državni ured za reviziju nalaže popisom imovine i obveza obuhvatiti cjelokupnu imovinu u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

3.2. *Stranka u očitovanju navodi da Glavni tajnik kao odgovorna osoba za financijsko poslovanje u 2015. nije postupio prema nalogima i preporukama revizije iz ranijih godina i nije provodio odluke tijela Stranke, te je time računovodstveno poslovanje prema Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija doveo u pitanje. Navodi da je Glavni tajnik smijenjen i isključen iz Stranke i Državnom odvjetništvu je dostavljen zahtjev za provođenje postupka te je došlo do promjene osobe odgovorne za financijsko poslovanje. Financijsko poslovanje za 2016. vođeno je u skladu s navedenim Zakonom te prema preporukama i nalogima Državnog ureda za reviziju.*

4. Financijski izvještaji

4.1. U financijskim izvještajima za 2015. (Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca), Stranka je u dijelu izvještaja koji se odnosi na podatke iz prethodne godine (ostvareno) iskazala podatke o prihodima, rashodima, vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora koji se u cijelosti razlikuju od podataka iskazanih u financijskim izvještajima za 2014. (ukupni prihodi su iskazani manje za 156.322,00 kn, ukupni rashodi manje za 63.274,00 kn, a imovina te obveze i vlastiti izvori manje za 93.048,00 kn).

Nadalje, financijski izvještaji ne pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke, jer su u financijskim izvještajima i poslovnim knjigama za 2015. rashodi manje iskazani za 4.600,00 kn (odnose se na rashode za donacije (pomoći), a rashodi u iznosu 117.530,00 kn nisu iskazani prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije (odnose se na rashode za donacije (pomoći) udruzi koju je osnovala Stranka (60.300,00 kn) i rashode za naknade troškova službenih putovanja članova u predstavničkim i izvršnim tijelima Stranke (57.230,00 kn).

Prema odredbama članka 28. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima ne sadrže pojašnjenja za navedeno odstupanje nego samo brojčane podatke o ostvarenju za 2015. koji su već vidljivi iz navedenih financijskih izvještaja. Odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija propisano je, između ostalog, da su Bilješke dopuna podataka uz financijske izvještaje, te da je u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti Bilješke uz financijske izvještaje u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija te u financijskim izvještajima iskazati podatke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

4.2. *Stranka u očitovanju navodi da su reorganizacijom Stranke stvoreni preduvjeti za iskazivanje podataka u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacije i Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu, te da će u 2016. postupiti prema nalogima Državnog ureda za reviziju.*

5. Dobrovoljni prilogi (donacije)

5.1. Stranka je uz financijske izvještaje za 2015. Državnom uredu za reviziju dostavila i na svojoj mrežnoj stranici objavila Izvješće o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2015. (obrazac IZ-DP) te pisanu Izjavu, prema kojoj Stranka tijekom 2015. nije ostvarila prihode od dobrovoljnih priloga (donacija).

Izvješće o primljenim donacijama za potporu političkog djelovanja u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2015. (obrazac IZ-D) nije dostavljeno Državnom uredu za reviziju. Stranka je na poseban račun za financiranje izborne promidžbe kojeg je otvorio stranački kandidat za gradonačelnika na prijevremenim izborima jednog grada uplatila dobrovoljni prilog (donaciju) u iznosu 4.600,00 kn koji je trebala iskazati u navedenom Izvješću o primljenim donacijama (obrazac IZ-D). Stranački kandidat je navedeni dobrovoljni prilog (donaciju) iskazao u svojim izvještajima.

Prema odredbi članka 30. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, uz godišnji financijski izvještaj (izvještajno razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca), kao njegov sastavni dio, političke stranke su dužne, između ostaloga, priložiti izvješće o donacijama primljenima tijekom godine sa specificiranim podacima o fizičkim i pravnim osobama koje su dale donacije (osobno ime, odnosno naziv i adresa), datumu uplate donacije, odnosno davanja proizvoda ili pružanja usluga bez naplate, o uplaćenom iznosu donacije, odnosno o tržišnoj vrijednosti darovanog proizvoda ili usluge naznačenoj na računu koji ne podliježe naplati te o vrsti svake pojedine donacije. Također, navedeno izvješće o primljenim donacijama, treba sadržavati i specificirane podatke o donacijama koje je politička stranka uplatila stranačkim kandidatima na njihov poseban račun tijekom izborne promidžbe te podatke o donacijama na račune subjekata koji su povezani izravno ili neizravno s političkom strankom ili su pod njezinom kontrolom.

Objavljivanje podataka o donacijama tijekom godine je propisano odredbama članka 26., a financijskih izvještaja odredbama članka 39. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Nadalje, Stranka je u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015. iskazala i u poslovnim knjigama evidentirala prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 4.332,00 kn, koji se odnose na sredstva prenesena na redovan račun Stranke nakon zatvaranja dva posebna računa Stranke za financiranje izborne promidžbe za članove predstavničkih tijela jednog grada i jedne općine (prijevremeni izbori).

Prema financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe dostavljenim Državnom izbornom povjerenstvu i objavljenim na mrežnim stranicama Stranke (obrasci FIN-IZVJ, IZ-DP, IZ-MO i IZ-TP), prihodi kao i rashodi prema posebnim računima za financiranje izborne promidžbe su ostvareni u iznosu 4.100,00 kn i nije ostvaren višak, odnosno manjak prihoda. Stranka nema drugu dokumentaciju o poslovanju posebnih računa (dokumentaciju o otvaranju i zatvaranju računa, izvode, račune u vezi s izbornom promidžbom) iz koje bi bili vidljivi prihodi i rashodi navedenih računa te izvori iz kojih su ostvarena novčana sredstva koja su nakon zatvaranja posebnih računa prenesena na redovan račun Stranke (na posebne račune za financiranje izborne promidžbe Stranka je prenijela 4.000,00 kn, a nakon njihova zatvaranja je na redovan račun vraćeno 4.332,00 kn).

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti, dostaviti i objaviti izvješće o donacijama primljenim tijekom godine u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- 5.2. *Stranka navodi da će ubuduće postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju te će izvješće o donacijama primljenim tijekom godine sastaviti, dostaviti i objaviti prema Zakonu o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2015. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Revizijom obavljenom za 2014., utvrđene nepravilnosti koje se odnose na godišnji program rada, evidentiranje rashoda i potraživanja, kontrolu knjigovodstvenih isprava, popis imovine i obveza, korištenje sredstava za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada te financijske izvještaje, ponovljene su i u 2015. (točka 1. Nalaza)
 - U poslovnim knjigama (glavna knjiga), pojedini rashodi nisu evidentirani prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije (rashodi za naknade troškova službenih putovanja članova u predstavničkim i izvršnim tijelima Stranke u iznosu 57.230,00 kn, rashodi za donacije (pomoći) udruzi koju je osnovala Stranka u iznosu 60.300,00 kn). Navedene donacije (pomoći) su tijekom 2015. davane u više navrata, a u poslovnim knjigama su evidentirane u jednom iznosu koncem 2015., umjesto pojedinačno.
 Prema načelu nastanka događaja, u poslovnim knjigama za 2015. nisu evidentirani rashodi za donacije (pomoći) u iznosu 4.600,00 kn. Potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu utvrđena ni evidentirana u poslovnim knjigama te nije vidljivo ima li Stranka koncem godine potraživanja od navedenih lokalnih jedinica u pogledu financiranja redovitog poslovanja Stranke.
 U poslovnim knjigama za 2015. evidentirani su rashodi u iznosu 69.800,00 kn, za koje Stranka nema knjigovodstvene isprave o nastalom poslovnom događaju, kao ni odluke nadležnih tijela iz kojih bi bilo vidljivo za koje namjene su sredstava utrošena, odnosno jesu li sredstva utrošena za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom i programom Stranke (odnose se na rashode za donacije (pomoći) udruzi koju je osnovala Stranka u iznosu 60.300,00 kn, rashode za održavanje skupštine i predsjedništva u iznosu 5.500,00 kn, te prijenose sredstava na posebne račune Stranke za financiranje izborne promidžbe za članove predstavničkih tijela na prijevremenim izborima u jednom gradu i jednoj općini u iznosu 4.000,00 kn).
 Za potraživanja u iznosu 5.939,00 kn Stranka nema dokumentaciju te nije vidljivo na što se odnose.
 Pojedini rashodi nisu evidentirani na temelju uredne dokumentacije (naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, usluge telefona, reprezentacija, računalne usluge).

Kontrolu putnih naloga i blagajničke dokumentacije obavljao je Glavni tajnik, a druge knjigovodstvene isprave nisu kontrolirane.

U 2015. je nabavljena informatička oprema (jedno računalo, dva pisača, monitor) koja nije popisana ni evidentirana u poslovnim knjigama na računu imovine. (točka 3. Nalaza)

- U financijskim izvještajima za 2015. (Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca), Stranka je u dijelu izvještaja (stupac) koji se odnosi na ostvareno prethodne godine iskazala podatke o prihodima, rashodima, vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora koji se u cijelosti razlikuju od podataka iskazanih u financijskim izvještajima za 2014. (ukupni prihodi su iskazani manje za 156.322,00 kn, ukupni rashodi manje za 63.274,00 kn, a imovina te obveze i vlastiti izvori manje za 93.048,00 kn).

Financijski izvještaji ne pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke, jer su u financijskim izvještajima i poslovnim knjigama za 2015. rashodi manje iskazani za 4.600,00 kn (odnose se na donacije (pomoći), a rashodi u iznosu 117.530,00 kn koji se odnose na rashode za donacije (pomoći) udruzi koju je osnovala Stranka (60.300,00 kn) i rashode za naknade troškova službenih putovanja članova u predstavničkim i izvršnim tijelima Stranke (57.230,00 kn) nisu iskazani prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije.

Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima ne sadrže pojašnjenja za navedeno odstupanje nego samo brojčane podatke o ostvarenju za 2015. koji su vidljivi iz navedenih financijskih izvještaja. (točka 4. Nalaza)

- Izvješće o primljenim donacijama za potporu političkog djelovanja (obrazac IZ-D) u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2015. nije dostavljeno Državnom uredu za reviziju. Stranka je u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015. iskazala i u poslovnim knjigama evidentirala prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 4.332,00 kn koji se odnose na sredstva prenesena na redovan račun Stranke nakon zatvaranja dva posebna računa Stranke za financiranje izborne promidžbe za članove predstavničkih tijela jednog grada i jedne općine (prijevremeni izbori), a prema financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe dostavljenim Državnom izbornom povjerenstvu i objavljenim na mrežnim stranicama Stranke, prihodi kao i rashodi prema posebnim računima za financiranje izborne promidžbe su ostvareni u iznosu 4.100,00 kn i nije ostvaren višak, odnosno manjak prihoda. Stranka nema drugu dokumentaciju o poslovanju posebnih računa (dokumentaciju o otvaranju i zatvaranju računa, izvode, račune u vezi s izbornom promidžbom) iz koje bi bili vidljivi prihodi i rashodi navedenih računa te izvori iz kojih su ostvarena novčana sredstva koja su nakon zatvaranja posebnih računa prenesena na redovan račun Stranke (na posebne račune za financiranje izborne promidžbe Stranka je prenijela 4.000,00 kn, a nakon njihova zatvaranja je na redovan račun vraćeno 4.332,00 kn). (točka 5. Nalaza)

4. Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u ožujku 2007. upisom u Registar političkih stranaka. Statutom su uređeni i utvrđeni, između ostalog, ciljevi i način djelovanja, trajanje mandata i opoziv, članstvo, tijela Stranke, ustrojstveni oblici te drugi uvjeti potrebni za rad Stranke. Predsjednik Stranke od 29. travnja 2013. do 12. veljače 2015. bio je Branko Borković, a nadalje Stanko Grčić. Tijekom 2015. nije bilo zaposlenih.

Doneseni su financijski plan i program rada za 2015. Izmjenama financijskog plana iz prosinca 2015. planirani su prihodi u iznosu 199.564,00 kn, rashodi u iznosu 199.368,00 kn te višak prihoda u iznosu 196,00 kn. Prihodi za 2015. su ostvareni u iznosu 199.564,00 kn, rashodi u iznosu 199.368,00 kn, te je ostvaren višak prihoda tekuće godine u iznosu 196,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi odnose se na prihode iz proračuna jedinca lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 194.750,00 kn ili 97,6 % ukupnih prihoda. Ostvareni prihodi su korišteni za financiranje rashoda redovnog poslovanja i izborne promidžbe, a u nekim slučajevima nije vidljivo jesu li financijska sredstva korištena za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu 189.877,00 kn ili 95,2 % ukupnih rashoda. Stranka se u 2015. nije zadužila ni davala pozajmice. Revizijom za 2015. utvrđene nepravilnosti i propusti, koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014., računovodstveno poslovanje, financijske izvještaje te dobrovoljne priloge (donacije), utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.